

Drobne gospodarske vesti

Ureditelj trgovske odnošaje z po Nemcih zasadenimi deželami ima nalogo naša trgovska delegacija, ki se je pretekli teden podala v Berlin. Ureditev teh vprašanj je posebno po izbruhu vojne na Sredozemskem morju za našo državo izredne važnosti. Kolikor se bo dalo, bo naša delegacija skušala urediti vsa pereča gospodarska vprašanja z Norveško, Dansko, Nizozemsko, Belgijo, Luksemburško in onim delom Francije, ki je pod nemškim nadzorstvom.

2.965.936 ton premoga so v prvih petih mesecih letošnjega leta nakopali v naši državi. Proizvodnja premoga je v letošnjem letu pri nas za 23,6% večja kot lani.

Cena starega železa je 2 din kg, ne pa 3 din, kot so nekateri listi pisali.

Skupna transportna organizacija bolgarskih in jugoslovanskih zadrug se ustanavlja v Beogradu, v Sofiji je pa bila ustanovljena že v juniju. Namen skupne organizacije je, vzeti v svoje roke pošiljanje blaga obeh držav.

Trgovinska pogajanja z Grčijo se vodijo v Beogradu. Grčija nam bo dala mnogo starega železa in pa kolofonijo. Grki nam pri tem najbrž ne bodo delali težav.

524.000 ha polja je v ruski Ukrajini posejana z bombažem. Lani so na tem polju pridelali 200.000 ton bombaža, letos ga bodo pa še več, ker je letina boljša. Tudi žita bodo v Rusiji letos pridelali več kot lani.

N mednarodnem trgu surovin vlada mlačnost in cene padajo. Čezmorske dežele vedo, da s sprtimi deželami ne bo kaj prida kupčij. Po tem se ravna tudi bogata Amerika, banke in kartell.

Cene goveje živine po sejmih

Voll. Maribor debeli 6.75—7.75 din, poldebili 5.75—7 din, plemenski 6.25—7.75 din; Ptuj I. 7.50 din, II. 6.50 din, III. 5 din; Sobota I. 7 din, II. 6 din, III. 5 din kg žive teže.

Biki. Maribor 5—6.50 din, Ljutomer II. 6 do 6.50 din, III. 4.50—6 din; Lendava I. 7—8 din, II. 6—7 din kg žive teže.

Krave. Maribor debele 6—7 din, plemenske 5.75 do 7.25 din, klobasarice 4—5 din, molzne 5—6.75 din, breje 4.50—6.50 din; Ptuj I. 7 din, II. 5.50, III. 4 din; Ljutomer II. 4.50—5 din; Sobota I. 5—5.50 din, II. 4.50 din, III. 4 din; Lendava I. 5 din, II. 4—4.50 din kg žive teže.

Mlada živina (telice in mladi voll). Maribor 6.50—7.75 din; Ptuj I. 7.50 din, II. 6 din, III. 5.50 din; Ljutomer II. 6—7 din, III. 5—6 din; Sobota I. 7 din, II. 6 din; Lendava I. 7—7.50 din, II. 6 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 6—8 din; Ptuj 7 din; Ljutomer II. 6—7 din; Sobota I. 6 din, II. 5—6 din; Lendava I. 7—8 din, II. 6—6.50 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov 100—130 din, 7—9 tednov 135—165 din, 3—4 mesece 170—280 din, 5—7 mesecev 350—460 din, 8—10 mesecev 480—600 din, 1 leto stare 750—920 din komad; kg žive teže 8—10.50 din, mrtve teže 12—15 din.

Pršutarji (proleki). Ptuj 9 din, Ljutomer 8—9 din, Murska Sobota 7—9 din, Lendava 8—10 din 1 kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 10 din kg žive teže.

Mesne cene

Goveje meso. Maribor volovsko I. 14—16 din, II. 12—14 din, meso bikov, krav in telic 10—16 din; Ptuj I. prednji del 14 din, zadnji del 16 din, II. prednji del 12 din, zadnji del 14 din; Ljutomer II. prednji del 12 din, zadnji 14 din, III. prednji del 10 din, zadnji 12 din kg.

Svinjsko meso. Maribor 14—18 din, Ptuj 16 do 18 din, Ljutomer 16 din, Sobota 14—16 din, Lendava 15—17 din kg.

Slanina. Ljutomer 20 din, Sobota 19—20 din, Lendava 19 din kg.

Svinjska mast (zabela). Ptuj 22—24 din, Ljutomer 22 din, Sobota 21 din, Lendava 21 din kg.

Drobovina. Maribor pijuča s srcem 8—10 din, jetra 12 din, reberca 14—15 din, glava 8—10 din kilogram; ledvice 2—3 din, noge 2—3 din komad.

Tržne cene

Krompir. Ptuj 180—300 din, Ljutomer 200 din, Sobota 120 din 100 kg.

Fižol. Ptuj 560—600 din, Ljutomer 700 din, Sobota 500 din, Maribor 400—600 din 100 kg.

Seno. Ptuj 100—125 din, Ljutomer 70 din, Sobota 70 din 100 kg.

Slama. Ptuj 45—55 din, Sobota 50 din 100 kg.

Lucerna. Ljutomer 90 din 100 kg.

Drva. Ptuj 125 din, Sobota 80—125 din kubični meter.

Vino. Navadno mešano Ptuj 3.50—5 din, Ljutomer 4—6 din liter; boljše sortirano Ptuj 6.50 do 8.50 din, Ljutomer 6—9 din liter pri vinarstvih.

Jajca. Ptuj 75 par, Sobota 75 par, Maribor 60 par do 1 din komad.

Tržne cene v Mariboru

Zelenjava. Krompir 2—2.50 din, čebula 4—6, česen 12—16 din kg; glava zelja 1—4 din, kumarca 1—4 din, 2—4 paprike 1 din, glava karfirole 1—10 din, ohrovit 1—3 din, kg hrena 7—9 din, zelena 0.50—3 din, buča 1.50—8 din, kg paradiznikov 12—16 din, solata in endivija 0.25 do 1 din, por 0.25—1 din, kupčki radiča, špinaca in korenja 1 din, 3—4 kolerabe 1 din, kg fižola v stročju 6—10 din, kg graha v stročju 2—4 din, liter luščenega graha 3.75—5 din, redkev 0.25 do 0.50 din, šopek petršilja in majarona 0.50—1 din.

Sadje. Jabolka 8—16 din, bruske 10—16 din, suhe slive 6—10 din, češnje 4—12 din, marelice 12—20 din, breskve 16—20 din, jagode 12—16, cel oreh 8—9 din, luščeni 24—28 din kg. Liter češenj 2—4.50 din, borovnic 2—2.50 din, malin 5—7 din, ribeza (grozdčja) 2.50—3.50 din, jagod

7.50—12.50 din, Limona 0.75—1.50 din, oranža 2.50—5 din.

Žito. Pšenica 2.25—2.50 din, rž 2—2.25 din, ječmen 1.75—2 din, koroza 2—2.50 din, oves 1.50 din, proso 2.50 din, ajda 1.50 din, proseno pšeno 5 din liter.

Ribe. Mrene 12—14 din, belice 8—10 din kg. Mlečni izdelki. Smetana 10—12.50 din, mleko 2—2.50 din liter, surovo maslo 28—32 din, čajno 34—40 din, domači sir 10—12 din kg.

Perutnina. Kokoši 23—32 din, par piščancev 20 do 65 din, puran 40 din, raca 20—25 din.

Kрма. Staro seno 110 din, novo 80—100 din, kisló 60—70 din, pšenična slama 50—60 din 100 kg

Sejmi

22. julija svinjski: Središče; živinski in kramarski: Slivnica pri Celju — 23. julija tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor, Blanca — 24. julija svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 25. julija tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski (Jakobov): Dobrovnik, Zalec, Kozje, Mežica, Slov. Bistrica — 26. julija svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Teharje — 27. julija svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Beltinci.

Razgovori z našimi naročniki

Kisel jabolčnik. F. T. Ljutomer. Če je jabolčnik že tako kisel, da ima duh in okus po kislu, je najbolje, da ga porabite za kis. V ta namen ga postavite na toplo mesto, kjer bo okrog 25 stopinj Celzija toplote, in to v odprti posodi (kad), da se bo še bolj skisal. — V primeru, da jabolčnik še ni močno kisel, ga segrejte na kakih 65 do 70 stopinj (kotel), da uničite v njem vse glivice očetne kisline, nakar ga shladite in zmešajte (zrežite) s kakim drugim, najbolje novim jabolčnikom ter ga nato čimprej porabite za delavce ali kako drugače. Tako ozdravljen in potem z drugim jabolčnikom pomešan jabolčnik namreč ni več tako stanovit in se ne drži dolgo. — Kislina se nazadnje lahko odzame še s pomočjo čistega ogljikovo-kislega apna, ki se dobi v obliki belega prahu v drogeriji. Prodaja se pod imenom plavljene krede in je najčistejši apnenec. Za 1 hl jabolčnika (100 l) vzamemo 66,5 do 100 gramov ogljikovokislega apna. Prašek se najprej izpere v škafu čiste vode, nakar pustimo, da se usede, nato vodo odlijemo in pranje še enkrat ponovimo. Nato vodo odlijemo, prašek zmešamo z nekaj jabolčnika v redko kašo in med mešanjem vlijemo v sod. Jabolčnik se bo pri tem močno penil. Sod se mora radi tega rahlo zapreti. Počakamo 4—6 tednov, da se kislina izloči (apno se spoji s kislino v drobna zrnca), nakar je jabolčnik pretočiti. — Navedli smo Vam tri primere za postopek za jabolčnikom. Prej ni bilo mogoče odgovoriti, ker se je naš gospodarski svetovalec mudil pri vojakih.

Maistrov borec. V. J. V. Maistrovi borci ne dobe nobene denarne nagrade, ampak le častno kolajno. Kdor hoče dobiti kolajno, mora vložiti prošnjo na vojno ministrstvo in v njej navesti, kje je služil, pod katerimi poveljniki, katerih bitk se je udeležil itd. Navedbe je podpreti z dokumenti ali pričami. Vsa podrobna pojasnila dobite pri Zvezi Maistrovih borec, Maribor, Narodni dom, ali pri njenih pododborih.

Odškodnina za konje na orožnih vajah. S. K. L. Proti vojaški komisiji ne morete prav nič ukreniti, če je konja ocenila tako nizko. Prav tako ne morete zahtevati nobene odškodnine za konje, ki so bili na orožnih vajah (tudi za avtomobile ni nobene odškodnine). Le če se je pri tem konj tako poškodoval, da je manj vreden ali za delo občutno onespособljen, imate pravico do odškodnine, ki jo pa seveda določiti spet posebna vojaška komisija. O kaki tožbi proti vojaški oblasti ni govora. Prošnja se mora narediti na poveljstvo tiste vojaške edinice, ki ima Vašega konja na vajah. V prošnji navedite Vaš položaj in jo pošijite preko občinskega urada, s potrdilom občine, da so v prošnji navedene stvari resnične. Včasih vojaško poveljstvo da kakšno podporo, dolžno pa po zakonu ni.

Lisica je pobrala kokoši. K. M. S. Po § 2. Zakona o lovu z dne 6. dec. 1931 in popravkov tega zakona z dne 15. jan. 1932, spada lisica med nezaščiten divjačino, katero sme po § 3. istega zakona vsak lastnik ali zakupnik zemljišča na svoji ograjeni naselbini ali na ograjenem dvorišču ujeti in ubiti. Ubito lisico je pa izročiti lovskemu zakupniku, kajti le divjo svinjo, jazbeca, divjo

mačko, dehurja in hrčka si lahko obdrži oni, ki je te živali na svojem ograjenem svetu ubil. Pa tudi nezaščiten živali, ki jih sme lastnik zemlje ubiti na svojem ograjenem svetu, se ne smejo loviti z zankami, pastmi, limanicami, mrežami ali pa s hrano, ki se ji doda otmotna sredstva. Lovozakupnik se lahko toži samo za škodo, ki jo povzročajo v lovskem zakonu navedene zaščitene živali, kamor pa, kakor rečeno, lisica ne spada. Radi tega ne morete od nikogar zahtevati odškodnine za kokoši, ki Vam jih je pobrala lisica. Mi Vam v tem oziru pri najboljši volji ne moremo nič pomagati, ker se moramo mi kot Vi pokoriti zakonom.

Sprejem v obrtno šolo drž. železnic v Mariboru. S. I. L. Pogoji za sprejem v to šolo so: dva razreda srednje šole (gimnazije ali meščanske), da prosilec ni mlajši kot 14 in ne starejši kot 16 let in 8 mesecev. Prošnjo je kolkovati z 10 din in priložiti domovnico, krstni list, šolsko spričevalo, odobrenje staršev in npravstveno spričevalo pri onih, ki ne prihajajo neposredno iz šole. Prošnje se vlagajo do 15. avgusta upravi železniške obrtne šole v Mariboru (železniške delavnice). V prošnji je navesti točen naslov in najbližjo železniško postajo. Odločilna pri sprejemu je obrtna sposobnost, šolsko spričevalo in zdravnikovo mnenje o telesni sposobnosti prosilca. Največ se sprejme ključavničarjev, potem strugarjev, električarjev in mizarjev pa bolj malo. Druge obrtni pridejo v poštev.

Ljuska samopomoč v Mariboru

Zavarov. zadruga z omeji. jam., je imela v nedeljo, 14. julija, svoj redni občni zbor po izvoljenih delegatih, ki je pokazal razveseljivo napredovanje te naše domače ustanove v letu 1939. Iz poročila zadružnih činiteljev je razvidno, da je imela Ljuska samopomoč ob koncu leta 1939. nad sedem tisoč članov, ki so zavarovani za več kot 53 milijonov dinarjev. Bilanca izkazuje nad 37 milijonov prometa. Aktivna znašajo čez 8 milijonov dinarjev, matematične rezerve 7.346.684 din, varnostni sklad 442.275 din. Dosedanji odbitek za pogrebno se je znižal od 18% na 15%, veljaven od 15. julija 1940. Zavod poseduje na Aleksandrovi cesti svojo palačo in v Kolodvorski ulici dve stanovanjski hiši po bilančni vrednosti nad 4 milijone dinarjev. Dosedanji predsednik g. dr. Ivo Šorli je zaradi preselitve v Kranj izstopil iz odbora. Za njegove neveljavne zasluge za procvit zavoda ga je občni zbor izvolil za častnega predsednika. Radi tega so se izvršile dopolnilne volitve upravnega odbora.